

Hoorspel "Labyrinth in Lan-fang" (vervolg)

De vorige nieuwsbrief heeft heel wat reacties losgemaakt. Veel lezers hebben belangstelling voor een CD met het hoorspel.

Het ziet er vooralsnog goed uit, maar ik wil toch even de reactie van de Erven Van Gulik afwachten. Zonder hun welwillende medewerking zou deze nieuwsbrief er tenslotte een stuk kaler uitzien.

Jaartal

Ik vermeldde in de vorige nieuwsbrief dat ik al gehoord had van een hoorspel. De precieze bron was mij echter totaal ontschoten. Gelukkig schoot trouwe lezer Maarten Hartkamp mij te hulp. Hij wees me fijntjes op een reclamefoldertje voor "Fantom in Foe-lai" dat hij me enige tijd geleden had toegestuurd (zie onder). Volgens hem stond daarop een verwijzing naar een hoorspel.

Na enig zoeken bleek dat hij volkomen gelijk had. De tekst luidt letterlijk:

'Na "Labyrinth in Lan-fang", dat een groot succes werd en als hoorspel voor de radio werd bewerkt en "Klokken van Kao-yang", is dit het derde deel in de serie een waardige voortzetting van een reeks voortreffelijke verhalen.'

Abominabele zinsbouw, maar het geeft wel wat extra informatie over

Wam Heskes een eigenzinnig dubbeltalent

door Richard van Schoonderwoerd

1896. Een kleine jongen speelt 'toverlantaarn' met door hem zelf op cellofaan getekende figuurtjes. En dat voor een publiek van wat oudere jongens, die hun zakdoeken stukbijten van het lachen om de fantasie van het ventje. Op vijfjarige leeftijd is Wam Heskes al tekenaar en acteur, in zijn werkzame leven zal hij later beide talenten volledig gaan ontplooiën.

Willem Frederik (Wam) Heskes wordt geboren in Delft op 29 juli 1891. Zijn vader Adrianus is leraar Frans aan de hbs. In zijn vroege jeugd verhuist Wam naar Rotterdam en gaat na zijn hbs-tijd studeren aan de academies voor beeldende kunsten in Rotterdam en

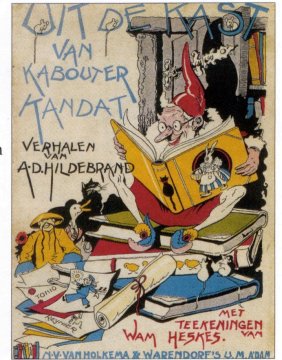
Uit: Wam Heskes, *De avonturen van Pé*. Reclame-uitgave van De Spar, ca. 1930.

het jaartal van het hoorspel. Fantoom kwam namelijk in 1958 uit, dus het hoorspel moet in 1957 of 1958 zijn uitgezonden.

Toeval

Voordat ik het hoorspel ontving, had ik nog nooit van Wam Heskes, die de rol van de schrijver vervult, gehoord. Tijdens de research voor de vorige nieuwsbrief kwam ik redelijk wat informatie over de man tegen, waaronder een uitgebreide vermelding in het Biografisch Woordenboek van Nederland.

Haagsche Post, Het Leven en De Zakenwereld. Ook ontwerpt hij het omslag voor het befaamde amusementsweekblad *De Lach*. Meer dan dertig jaar zal zijn ontwerp, een ladder met daarop een scala van uiteenlopende types, de voorpagina van het blad sieren. Naast zijn werk voor vele bladen is Wam actief als boekillustrator en neemt hij reclameopdrachten aan. De eerste uitgever voor wie hij illustreert verzorgt, is Em. Querido te Amsterdam. Deze geeft onder meer bakvisromans uit, boeken voor meisjes van zo tussen 14 en 18 jaar. In 1916 debuteert Wam als illu-

Omslag A.D. Hildebrand, *Uit de kast van Kabouter Kandat*. Met illustraties van Wam Heskes, Amsterdam, Van Holkema & Warendorf, 1931.

Vandaag viel het mei-nummer van Boekenpost ('tweemaandelijks tijdschrift voor liefhebbers van boeken, prenten, strips en boekcuriosa') op de deurmat. Wie schetst mijn verbazing toen ik op de voorkant de naam Wam Heskes zag! Een artikel van drie volle bladzijden schetst het leven van een markante man die in eerste instantie vooral als illustrator furore maakte. Over Heskes als hoorspelacteur wordt het volgende gezegd:

'Tot 1966 – hij is dan 75 jaar – maakt Wam deel uit van de hoorspelkern van de Nederlandse Radio Unie (N.R.U.) Zelf schrijft hij ook hoorspelen. In meer dan 100 hoorspelen per jaar speelt hij mee, soms als "typeur", soms niet en dan duidelijk herkenbaar aan zijn eigen bijzondere stemgeluid.'

Fan-avond

Een andere trouwe lezer, Laurens Heij, suggereerde dat het mischien leuk zou zijn een Van Gulik fan-avond te organiseren met voorstellingen van bv. een Rechter Tie-film, het hoorspel, de TV-documentaire en wat dies meer zij. Wat vindt u daarvan? Hebt u nog andere suggesties?

Rechter Tie en het geheim van de wierrookklok

35. Rechter Tie stuurt Hwa Min weer naar zijn werkkamer en gaat zelf naar de binnenplaats. Tegen een van de dienders die op post staan zegt hij: 'Ga jij even naar de ontvangkamer bij de voorhof, en zeg tegen de schilder Fung die daar zit te wachten, dat hij naar huis kan gaan. Hij wordt niet meer van de moord verdacht. Wel verwacht ik hem morgenochtend als getuige op de rechtszitting.' De dienaar buigt en verwijdt zich. Rechter Tie gaat terug naar zijn werkkamer, waar Ho en de twee reders in somber gepeins te neerzitten. 'Mijne heren,' zegt de Rechter, 'ik heb de schilder Fung zojuist vrijgelaten. Hij heeft part noch deel aan de moord. Strikt genomen kon zijn vriendschapsverhouding met uw vrouw niet door de beugel, meneer Ho, maar de verhouding was volkomen onschuldig, en zijn verdriet om haar dood is oprecht.' Meneer Ho is opgestaan en zegt tot de Rechter: 'Misschien wilt u mij nu excuseren, Edelachtbare. Het begint mij allemaal teveel te worden en ik verlang naar de rust van mijn huis.' 'Nog even geduld, meneer Ho,' zegt Rechter Tie, 'ik zou u graag een belangrijke vraag stellen in tegenwoordigheid van onze twee vrienden. Misschien kunnen we vanavond nog de moordenaar aanwijzen.'

36. Na een verwonderde blik op de Rechter gaat Ho weer zitten. 'Er is iets dat ik niet begrijp, meneer Ho,' zegt Rechter Tie. 'U nam om ongeveer twee uur afscheid van uw vrouw in het tuinprieel. Toen ging u met meneer Hwa naar het gerechtsgebouwen daar bent u tot op dit moment gebleven. Om vijf uur kwam uw huismeester vertellen dat uw vrouw zich had opgehangen. Hij had daar ook geen flauw idee van, zoals geen van ons allen. We wisten alleen maar dat uw vrouw tussen twee uur en vijf uur zelfmoord had gepleegd, het kan evengoed om half drie als om half vijf gebeurd zijn.' 'Ik begrijp niet waar u heen wilt, Edelachtbare,' zegt Ho op vermoeide toon. 'Mijn hoofd staat op het ogenblik niet erg naar spitsvondige redeneringen.' 'Toch zult u moeten luisteren,' zegt Rechter Tie. 'Toen ik u het slechte nieuws mededeelde, liet u zich de volgende opmerking ontvallen, de heren Hwa Min en Yie Pen kunnen het getuigen: "Dood. Zelfmoord. En dat maar enkele uren nadat ik haar verliet!" Mijn vraag is: hoe wist u dat uw vrouw niet kort na uw vertrek zelfmoord had gepleegd, maar tenminste twee uur later?'